HRVATSKI SABOR

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU
O PROGLAŠENJU ZAKONA O UZGOJU DOMAĆIH ŽIVOTINJA

Proglašavam Zakon o uzgoju domaćih životinja, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 7. prosinca 2018.

Klasa: 011-01/18-01/166
Urbroj: 71-06-01/1-18-2
Zagreb, 13. prosinca 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON
O UZGOJU DOMAĆIH ŽIVOTINJA

I. UVODNE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuje se uzgoj domaćih životinja, priznavanje uzgojnih udruženja i organizacija, odobrenje uzgojnih programa, nadležnost za provedbu uzgojnog programa, specifične tehničke aktivnosti vezane s upravljanjem uzgojnim programom, proširenje geografskog područja provedbe uzgojnog programa, upravljanje genetskim resursima domaćih životinja, stjecanje statusa izvornosti pasmine domaćih životinja, priznavanje nove pasmine domaćih životinja, očuvanje izvornih pasmina domaćih životinja, uzgoj i reprodukcija domaćih životinja, zootehnički certifikati, provedba umjetnog osjemenjivanja i osposobljavanje uzgajivača za provedbu umjetnog osjemenjivanja, vođenje potrebnih evidencija i registra o proizvodnji i prometu zametnih proizvoda, uzgoj sive pčele, katastar pčelinjih paša, način držanja pčela i korištenje pčelinje paše, uzgoj peradi, prikupljanje podataka o uzgojnoj vrijednosti konja, nadležno tijelo, nadzor i kontrola te druga pitanja važna za uzgoj domaćih životinja.

(2) Odredbe ovoga Zakona odnose se na domaće životinje navedene u članku 2. stavku 1. Uredbe (EU) br. 2016/1012 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zootehničkim i genealoškim uvjetima za uzgoj uzgojno valjanih životinja čistih pasmina, uzgojno valjanih hibridnih svinja i njihovih zametnih proizvoda i trgovinu njima kao i za njihov ulazak u Uniju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 652/2014, direktiva Vijeća 89/608/EEZ i 90/425/EEZ i stavljanju izvan snage određenih akata u području uzgoja životinja (Uredba o uzgoju životinja) (SL L 171, 29. 6. 2016.) i na kokoši (Gallus *domesticus),* pure (Meleagris *gallopavo),* patke (Anser *domesticus),* guske (Anas *domestica)* i sive pčele (Apis *mellifera carnica).*

Pravna stečevina Europske unije

Članak 2.

(1) Ovim se Zakonom osigurava provedba Uredbe (EU) br. 2016/1012 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zootehničkim i genealoškim uvjetima za uzgoj uzgojno valjanih životinja čistih pasmina, uzgojno valjanih hibridnih svinja i njihovih zametnih proizvoda i trgovinu njima kao i za njihov ulazak u Uniju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 652/2014, direktiva Vijeća 89/608/EEZ i 90/425/EEZ i stavljanju izvan snage određenih akata u području uzgoja životinja (Uredba o uzgoju životinja) (SL L 171, 29. 6. 2016.); (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 2016/1012) i Odluke Komisije 92/216/EEZ od 26. ožujka 1992. o prikupljanju podataka o natjecanjima za kopitare iz članka 4. stavka 2. Direktive Vijeća 90/428/EEZ (SL L

104, 22. 4. 1992.) kako je posljednji put izmijenjena Odlukom Komisije 2010/256/EU od 30. travnja 2010. o izmjeni Odluke 92/216/EEZ u pogledu objave propisa koordinacijskih tijela za natjecanja kopitara (SL L 112, 5. 5. 2010.); (u daljnjem tekstu: Odluka Komisije 92/216/EEZ).

(2) Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske preuzima Direktiva Vijeća 90/428/EEZ od 26. lipnja 1990. o trgovini kopitarima namijenjenih natjecanjima i određivanju uvjeta za sudjelovanje na natjecanjima (SL L 224, 18. 8. 1990.) kako je posljednji put izmijenjena Direktivom Vijeća 2008/73/EZ od 15. srpnja 2008. o pojednostavljenju postupaka navođenja i objavljivanja podataka u područjima veterine i zootehnike i o izmjeni direktiva 64/432/EEZ, 77/504/EEZ, 88/407/EEZ, 88/661/EEZ, 89/361/EEZ, 89/556/EEZ, 90/426/EEZ, 90/427/EEZ, 90/428/EEZ, 90/429/EEZ, 90/539/EEZ, 91/68/EEZ, 91/496/EEZ, 92/35/EEZ, 92/65/EEZ, 92/66/EEZ, 92/119/EEZ, 94/28/EZ, 2000/75/EZ, Odluke 2000/258/EZ i direktiva 2001/89/EZ, 2002/60/EZ i 2005/94/EZ (SL L 219, 14. 8. 2008.).

Pojmovnik

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *uzgoj domaćih životinja* je ciljani odabir jedinki za plansko sparivanje zbog stvaranja uzgojno valjanog potomstva, poboljšanja njegovih proizvodnih svojstava i postizanja veće uzgojne vrijednosti potomstva u odnosu na roditeljsku generaciju

2. *jedinstveni registar domaćih životinja* (u daljnjem tekstu: JRDŽ) je temeljna baza koja sadrži podatke o životinjama za koje je posebnim propisima iz područja veterinarstva određeno vođenje jedinstvenih registara

3. *genetska raznolikost* je naslijeđena genetska varijabilnost unutar i između populacija i pasmina, nastala djelovanjem evolucijskih procesa, prirodne selekcije i/ili uzgojnog rada

4. *stado* je skupina domaćih životinja iste vrste držanih na istom poljoprivrednom gospodarstvu

5. *uzgajivač* je osoba koja odabire jedinke domaćih životinja namijenjenih uzgoju za sparivanje s ciljem stvaranja uzgojno valjanog potomstva i koja sudjeluje u provedbi odobrenog uzgojnog programa

6. *Registar reprodukcijskog materijala* (u daljnjem tekstu: Registar) je elektronička baza podataka o zametnim proizvodima goveda (sjeme, jajne stanice i zametci), koju vodi Ministarstvo i sastavni je dio JRDŽ-a

7. *banka gena* je prikupljena, dokumentirana i pohranjena zbirka ili skup zbirki genetskog i biološkog materijala u *in situ* ili *ex situ* obliku, radi očuvanja genetske varijabilnosti ugroženih i gospodarsko važnih pasmina, koja je u posjedu javnog ili privatnog subjekta

8. *organizatori natjecanja* su nacionalni sportski savezi osnovani i ovlašteni za pojedine discipline konjičkog sporta, konjički klubovi članovi nacionalnih sportskih saveza te hipodromi

9. *vlasnik domaće životinje* u smislu ovoga Zakona je svaka fizička i pravna osoba koja ima pravo vlasništva nad domaćom životinjom.

(2) Ostali pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi definirani u članku 2. Uredbe (EU) br. 2016/1012 i članku 3. Uredbe (EU) br. 511/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o mjerama usklađivanja za korisnike Protokola iz Nagoye o pristupu genetskim resursima te poštenoj i pravičnoj podjeli dobiti koja proizlazi iz njihova korištenja u Uniji (SL L 150, 20. 5. 2014.).

Nadležno tijelo

Članak 4.

Nadležno tijelo za provedbu ovoga Zakona i uredbe iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona je ministarstvo nadležno za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

II. PRIZNAVANJE UZGOJNIH UDRUŽENJA I UZGOJNIH ORGANIZACIJA, ODOBRENJE UZGOJNIH PROGRAMA, PROVEDBA TESTIRANJA RASTA I RAZVOJA I GENETSKO VREDNOVANJE

Priznavanje uzgojnih udruženja i uzgojnih organizacija

Članak 5.

(1) Pravna osoba koja se bavi uzgojem domaćih životinja s namjerom stvaranja uzgojno valjanih domaćih životinja podnosi Ministarstvu zahtjev za priznavanje uzgojnog udruženja ili uzgojne organizacije (u daljnjem tekstu: udruženje ili organizacija).

(2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka prilažu se dokazi iz članka 4. stavka 3. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(3) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka razmatra Povjerenstvo za priznavanje udruženja ili organizacija i odobravanje uzgojnih programa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) koje osniva ministar nadležan za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: ministar).

(4) Sastav Povjerenstva čine predstavnici Ministarstva, pravnih osoba s javnim ovlastima i znanstvenih ustanova.

(5) Povjerenstvo donosi Poslovnik kojim uređuje način svoga rada.

(6) Ministarstvo na temelju mišljenja Povjerenstva o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka odlučuje rješenjem.

(7) Protiv rješenja iz stavka 6. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

(8) Udruženja i organizacije priznaju se na razdoblje od deset godina.

(9) Ministarstvo vodi Upisnik priznatih udruženja i organizacija (u daljnjem tekstu: Upisnik) u elektroničkom obliku koji sadržava sljedeće podatke:

– broj udruženja u Upisniku

– naziv i sjedište udruženja

– datum priznavanja i teritorijalni djelokrug

– broj članova i broj uzgojno valjanih životinja pri osnivanju

– imena stručnih djelatnika i ime ovlaštene osobe za zastupanje

– podatke o trećim stranama kojima je priznato udruženje ili organizacija prepustila obavljanje specifičnih tehničkih aktivnosti povezanih s upravljanjem njihovim uzgojnim programima, uključujući testiranje rasta i razvoja, proizvodnih odlika (fenotip) i genetsko vrednovanje.

(10) Priznata udruženja i organizacije dužni su Ministarstvu dostaviti podatke i dokaze o promjenama u statutu, nazivu, sjedištu, djelatnosti koja se odnosi na uzgoj uzgojno valjanih životinja, o imenima stručnih osoba te imenima osoba ovlaštenih za zastupanje.

(11) Popis priznatih udruženja i organizacija koje se bave uzgojem Ministarstvo objavljuje na mrežnim stranicama u skladu s odredbama članka 7. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

Odobrenje uzgojnih programa

Članak 6.

(1) Priznato udruženje ili organizacija podnosi Ministarstvu zahtjev za odobrenje jednog ili više uzgojnih programa u roku od 60 dana od dana priznavanja.

(2) Ministarstvo ukida rješenje o priznavanju ako udruženje ili organizacija ne podnese zahtjev za odobrenje uzgojnog programa u roku propisanom u stavku 1. ovoga članka.

(3) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se uzgojni program koji sadržava sve podatke navedene u članku 8. stavku 3. te Prilogu I. dijelu 2. Uredbe (EU) br. 2016/1012, a u slučaju kopitara čistih pasmina dostavljaju se i podaci o ispunjavanju uvjeta iz Priloga I. dijela 3. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(4) Kada je specifični cilj uzgojnog programa iz stavka 3. ovoga članka obnova pasmine za koju ne postoji matična knjiga, podaci iz članka 8. stavka 3. točke (b) te Priloga I. dijela 2. točke 1. podtočke (i) Uredbe (EU) br. 2016/1012 sadržavaju obrazloženje za obnovu pasmine, dokaze o povijesnim činjenica o provedbi uzgoja, detaljan plan za obnovu pasmine (metode uzgoja), raspoloživ fond životinja za obnovu pasmine te vremensko razdoblje za utemeljenje matične knjige.

(5) Kada je specifični cilj uzgojnog programa iz stavka 3. ovoga članka stvaranje nove pasmine, podaci iz članka 8. stavka 3. točke (b) te Priloga I. dijela 2. točke 1. podtočke (i) Uredbe (EU) br. 2016/1012 sadržavaju obrazloženje za stvaranje nove pasmine, detaljan plan za stvaranje nove pasmine (metode uzgoja), raspoloživ fond životinja te vremensko razdoblje za utemeljenje matične knjige.

(6) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka razmatra Povjerenstvo.

(7) Ministarstvo na temelju mišljenja Povjerenstva o zahtjevu za odobrenje uzgojnog programa odlučuje rješenjem.

(8) U slučaju odbijanja uzgojnog programa Ministarstvo postupa sukladno odredbama članaka 6. i 11. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(9) Protiv rješenja iz stavaka 2. i 7. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Izmjene odobrenog uzgojnog programa

Članak. 7.

(1) Priznato udruženje ili organizacija može izmijeniti odobreni uzgojni program.

(2) Priznato udruženje ili organizacija podnosi Ministarstvu zahtjev za odobrenje izmjena odobrenog uzgojnog programa.

(3) Ministarstvo na temelju mišljenja Povjerenstva o zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka odlučuje rješenjem u roku iz članka 9. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Nadležnost za provedbu uzgojnog programa

Članak 8.

(1) Ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/1012, na prijedlog Povjerenstva Ministarstvo provodi uzgojne programe za čiste pasmine domaćih životinja.

(2) Uzimajući u obzir uvjete odredbe iz članka 38. stavka 2. Uredbe (EU) br. 2016/1012, Ministarstvo postupa u skladu s člancima 5. i 6. ovoga Zakona.

(3) U slučaju utvrđene neusklađenosti u provedbi uzgojnog programa odobrenog u skladu s člankom 6. ovoga Zakona, a na temelju postupanja navedenih u članku 32. stavku 1. točkama 2. i 3. ovoga Zakona, Ministarstvo, zbog osiguranja provedbe uzgojnog programa, raspisuje javni natječaj za izbor provoditelja uzgojnog programa.

(4) Ako se na javni natječaj iz stavka 3. ovoga članka ne javi, niti bude odabrano nijedno priznato udruženje, Ministarstvo postupa u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

Specifične tehničke aktivnosti povezane s upravljanjem uzgojnim programom

Članak 9.

(1) Udruženje i organizacija samostalno obavljaju specifične tehničke aktivnosti (vođenje matičnih knjiga i drugih uzgojnih knjiga, vođenje uzgojne dokumentacije, izdavanje zootehničkog certifikata, izdavanje jedinstvenog cjeloživotnog identifikacijskog dokumenta kopitara, uspostava i vođenje baze podataka, DNK verifikacija roditeljstva, i sl.), uključujući testiranje rasta, razvoja, proizvodnih odlika (fenotip) i genetsko vrednovanje uzgojno valjanih životinja, koje su povezane s upravljanjem njihovim uzgojnim programima.

(2) Udruženje i organizacija mogu drugom udruženju i organizaciji te pravnoj osobi (u daljnjem tekstu: treća strana) prepustiti obavljanje specifičnih tehničkih aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka, sukladno članku 8. stavku 4. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(3) Udruženje i organizacija mogu trećim stranama povjeriti provedbu testiranja rasta, razvoja, proizvodnih odlika (fenotip) i genetskog vrednovanja uzgojno valjanih životinja povezanih s upravljanjem njihovim uzgojnim programima, sukladno članku 27. stavku 1. točki (b) Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(4) Treća strana za provedbu aktivnosti iz stavka 3. ovoga članka mora biti ovlaštena u skladu s odredbom članka 27. stavka 3. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(5) Na temelju zahtjeva treće strane iz stavka 4. ovoga članka Ministarstvo rješenjem daje ovlaštenje za provedbu testiranja rasta, razvoja, proizvodnih odlika (fenotip) i genetskog vrednovanja uzgojno valjanih životinja u skladu s člankom 25. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(6) Ako Ministarstvo utvrdi da treća strana iz stavka 4. ovoga članka ne provodi aktivnosti i ne ispunjava uvjete iz članka 27. stavka 3. Uredbe (EU) br. 2016/1012 za koje je ovlaštena, ukinut će rješenje iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Protiv rješenja iz stavaka 5. i 6. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Proširenje geografskog područja provedbe uzgojnog programa

Članak 10.

(1) Udruženje ili organizacija koja je priznata u skladu s člankom 4. Uredbe (EU) br. 2016/1012 i čiji je uzgojni program odobren u skladu s člankom 8. Uredbe (EU) br. 2016/1012 u drugoj državi članici Europske unije, može proširiti provedbu svog uzgojnog programa na teritorij Republike Hrvatske.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo postupa u skladu s odredbama članka 12. Uredbe (EU) br. 2016/1012.

(3) Uzgajivač koji sudjeluje u provedbi uzgojnog programa iz stavka 1. ovoga članka dužan je poštivati odredbe nacionalnih i propisa Europske unije kojima se uređuje područje označavanja, identifikacije i registracije domaćih životinja.

(4) Detaljne odredbe u pogledu uređivanja odnosa između priznatog udruženja i organizacije, nadležnog tijela u drugoj državi članici Europske unije i Ministarstva, kao i obveze uzgajivača koji sudjeluju u provedbi uzgojnog programa iz stavka 1. ovoga članka čije je sjedište poljoprivrednoga gospodarstva u Republici Hrvatskoj pravilnikom propisuje ministar.

III. ŽIVOTINJSKI GENETSKI RESURSI

Upravljanje genetskim resursima domaćih životinja

Članak 11.

(1) Genetska raznolikost održava se provedbom uzgojnih programa, gospodarskim korištenjem, prikupljanjem i pohranom genetskog i biološkog materijala u bankama gena.

(2) Banku gena čini genetski i biološki materijal koji se u njoj pohranjuje, dokumentira i čuva te žive domaće životinje pojedinih vrsta i pasmina koje se uzgajaju u svrhu očuvanja genetske raznolikosti.

(3) Genetski i biološki materijal te žive životinje iz stavka 2. ovoga članka ustupaju se, daju na korištenje i razmjenjuju u svrhu poboljšanja i unaprjeđenja gospodarski važnih proizvodnih svojstava.

(4) Za priznavanje statusa banke gena pravna osoba mora ispunjavati sljedeće uvjete:

– posjeduje i raspolaže dovoljnom količinom reprezentativnih genetskih resursa pojedinih vrsta i pasmina domaćih životinja

– posjeduje odgovarajuće objekte i opremu

– posjeduje odgovarajuće poljoprivredne površine (Upisnik poljoprivrednika i/ili u sustavu za identifikaciju poljoprivrednih parcela i evidenciju uporabe poljoprivrednoga zemljišta u digitalnom grafičkom obliku (ARKOD sustav) kada se radi o banci gena koju čine žive životinje

– ima stručno osoblje (obrazovanje iz područja agronomije, veterinarstva)

– ima plan i program rada koji sadržava aktivnosti i ciljeve.

(5) Pravna osoba iz stavka 4. ovoga članka podnosi zahtjev za priznavanje statusa banke gena Ministarstvu.

(6) Uz zahtjev iz stavka 5. ovoga članka podnositelj zahtjeva prilaže dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavka 4. ovoga članka.

(7) Ministarstvo na temelju mišljenja Savjeta iz članka 14. ovoga Zakona o zahtjevu za priznavanje statusa banke gena odlučuje rješenjem.

(8) Protiv rješenja iz stavka 7. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

(9) Priznate banke gena čine nacionalnu mrežu banaka gena.

(10) Način prikupljanja, dokumentiranja, razmjenjivanja, ustupanja i korištenja živih životinja i genetskog i biološkog materijala ministar propisuje pravilnikom.

Stjecanje statusa izvornosti pasmine domaćih životinja

Članak 12.

(1) Izvorna pasmina je lokalna pasmina domaće životinje koja je nastala na teritorijalnom području Republike Hrvatske, genetski je prilagođena jednom ili više tradicionalnih sustava proizvodnje ili jednom ili više okoliša.

(2) Stjecanje statusa izvornosti utvrđuje se po utemeljenju matične knjige za čistu pasminu domaćih životinja za koju u trenutku podnošenja zahtjeva ne postoji niti jedna druga matična knjiga.

(3) U svrhu stjecanja statusa izvornosti pasmine domaćih životinja, priznato udruženje podnosi zahtjev Ministarstvu.

(4) Uz zahtjev iz stavka 3. ovoga članka priznato udruženje prilaže:

– novoutemeljenu matičnu knjigu

– dokaze o povijesnim činjenicama o sustavnom i organiziranom provođenju uzgojnog rada i vođenju matičnog knjigovodstva

– dokaze o vidljivim osobinama pasmine koje ih razlikuju od drugih pasmina i hibrida unutar vrste kojoj pripadaju

– dokaze o tjelesnim mjerama

– dokaze o tjelesnoj težini u odnosu na dob

– dokaze o obliku (morfologiji) tijela

– dokaze o ishrani i tehnologiji uzgoja

– dokaze o proizvodnim osobinama koje su utvrđene ispitivanjima proizvodnosti (plodnosti, mliječnosti, prirastu, količini i kakvoći mesa, sposobnosti preživljavanja itd.)

– dokaze o ocjeni proizvodnih vrijednosti i drugim obavljenim ispitivanjima ako postoje (proizvodne i morfološke osobine pasmine za koju se podnosi zahtjev ne smiju se značajnije mijenjati najmanje tri zadnje generacije)

– dokaze o prilagođenosti okolini i klimatskim uvjetima

– dokaze o prilagođenosti uvjetima uzgoja na određenom zemljopisnom području (lokalitetu)